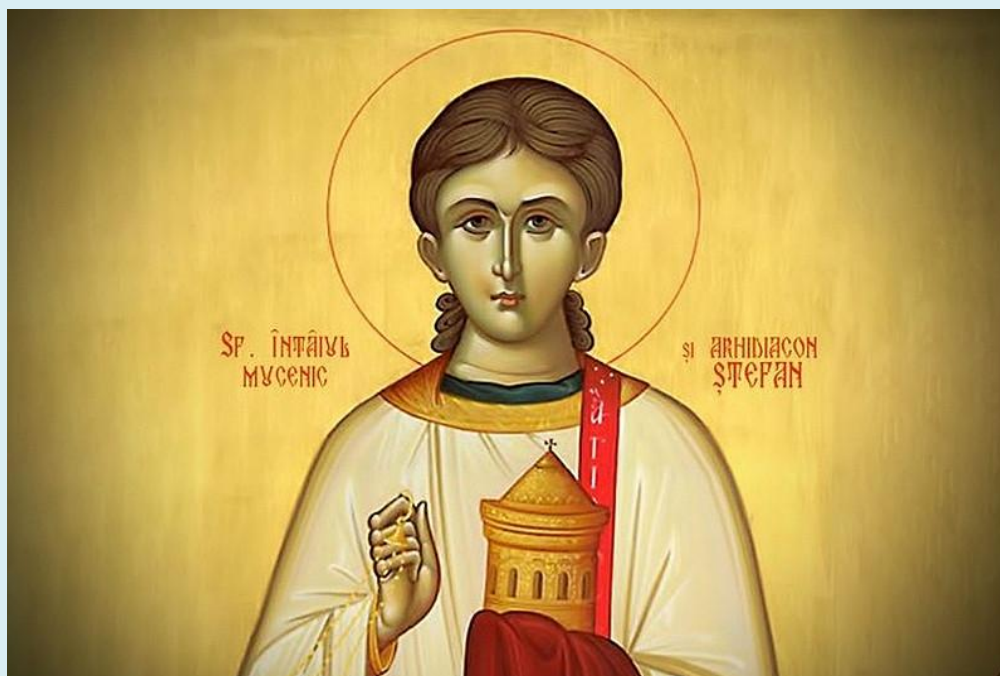
Canon de rugăciune la sărbătoarea aducerii moaştelor Sfântului întâiului mucenic şi arhidiacon Ştefan

(2 august)

Sfântul apostol, întâiul mucenic şi arhidiacon Ştefan (†33) (27 decembrie, 2 august şi 15 iunie):

https://www.academia.edu/44864643/Sf%C3%A2ntul_apostol_%C3%AEnt%C3%A2iul_mucenic_%C5%9Fi_arhidiacon_%C5%9Etefan_33_27_decembrie_2_august_%C5%9Fi_15_iunie_

https://archive.org/details/sf.-stefan

***

Materiale despre Sfântul apostol, întâiul mucenic şi arhidiacon Ştefan:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-ap-%C3%AEnt%C3%A2iul-muc-%C5%9Fi-arhidiacon-%C5%9Etefan

https://archive.org/details/@steaemy?query=%C3%AEnt%C3%A2iul+mucenic+%C5%9Fi+arhidiacon+%C5%9Etefan

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=%C5%9Etefan

&&&

Tropar la sărbătoarea aducerii moaştelor Sfântului întâiului mucenic şi arhidiacon Ştefan, glasul al 4-lea: Cu împărătească cunună a fost încununat creştetul tău, din chinurile cele pe care le-ai răbdat pentru Hristos Dumnezeu, întâi pătimitorule între mucenici. Că tu, mustrând nebunia iudeilor, ai văzut pe Mântuitorul tău de-a dreapta Tatălui. Pe Acela roagă-L pentru sufletele noastre.

facere a lui Teofan

Cântarea 1

Irmos: Pe Faraon cel purtat în car, l-a cufundat toiagul lui Moise, cel ce a făcut minuni oarecând, în chipul Crucii lovind şi despărţind marea; iar pe Israel, cel ce fugea, l-a arătat mergător pedestru, pe cel ce cânta cântare lui Dumnezeu.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Strălucit fiind cu fulgerele Duhului cele strălucitoare, prin pătimirile cele mai presus de fire şi prin nevoinţa cea tare te-ai arătat purtător de cunună înaintea Stăpânului. Luminează pe cei ce-ţi cântă ţie, prea fericite Ştefan, încununarea mucenicilor.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Făcându-te începătură celor alergători către nevoinţe şi pârgă a cununei celei muceniceşti, mărite, te-ai învrednicit a vedea pe Dătătorul de pătimire, întinzându-ţi ţie cu dreapta cea purtătoare de viaţă cunună de Dumnezeu împletită, dumnezeiescule Ştefan.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Singur tu fiind Vistierie a bunătăţii, Mântuitorule, ai arătat din sânurile pământului vistieria cea de mult preţ, bogăţia cea necheltuită, comoara cea nerăpită, avuţia cea nestricată, pe Sfântul Ştefan, întâiul mucenic al tău.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Strălucit fiind de strălucirea cea cu chip îngeresc, întâiule mucenic Ştefan şi prea alesule între diaconi, cu cântări îngereşti după vrednicie ai fost cinstit cu adevărat, mărite, înfrumuseţarea mucenicilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Născut-ai, prea curată, pe Cel mai înainte fără de trup, Dumnezeiescul Cuvânt al Tatălui Întrupat pentru noi. O, locaş al fecioriei şi vas al curăţiei şi Biserică a sfinţeniei, Stăpâna lumii, Mireasă dumnezeiască.

Cântarea a 3-a

Irmos: Cel ce ai întărit din început...

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Împotrivindu-te în cuvânt mulţimii iudeilor, te-ai arătat sfinţit grăitor cu sfinţenie şi de Dumnezeu cuvântător, mustrând cu tărie necredinţa acestora şi mintea lor luptătoare împotriva lui Dumnezeu, Sfinte Ştefan, prea alesule mucenic.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe întâiul mucenic al lui Hristos şi întâiul dintre diaconi, pe cel ce a arătat lămurit începerea alergării mucenicilor, pe cel împreună vorbitor cu îngerii, veniţi, toţi, cu un glas cu cântări dumnezeieşti să-l cinstim.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Vistieria cea ascunsă sub pământ s-a arătat şi a umplut lumea de mireasmă dumnezeiască şi de daruri bogate întâiul dintre mucenici şi prea ales între diaconi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu lucrarea vieţii celei propovăduite prin tine, înviază mintea cea omorâtă, ca înţelepţeşte să laud prăznuirea ta cea cinstită şi mă învredniceşte să merg pe urma ta Sfinte Ştefan, prea fericite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Arătatu-te-ai, Fecioară, uşă înţelegătoare a Răsăritului celui ce din înălţime S-a arătat pe pământ, că prin tine, prea curată, a venit Cuvântul către noi, ca să mântuiască pe toţi din necuvântare.

Irmosul: Cel ce ai întărit din început cerurile cu pricepere şi pământul pe ape l-ai întemeiat, pe piatra poruncilor Tale, mă întăreşte Hristoase, că nu este Sfânt afară de Tine, Unule, Iubitorule de oameni.

Cântarea a 4-a

Irmos: Tu eşti Tăria mea, Doamne; Tu şi Puterea mea; Tu, Dumnezeul meu; Tu, Bucuria mea, Cel ce nu ai părăsit sânurile părinteşti şi ai cercetat a noastră sărăcie. Pentru aceasta, cu proorocul Avacum, strig către Tine: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Râul Mirului de bună mireasmă ne-a izvorât nouă astăzi; fântâna şi gârla bunătăţilor celor dumnezeieşti au ieşit şi pârâul desfătării s-a revărsat: pururea pomenitul, măritul, întâiul între mucenici cel plin de credinţă şi de putere dumnezeiască şi de dar.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cât de sfinţită şi prea luminoasă şi strălucită şi cu adevărat plină de lumină şi de duhovnicească veselie s-a arătat împărătesei cetăţilor ziua celui întâi între mucenici, păzind stăpânirea Bisericii celei cinstite şi izgonind semeţia vrăjmaşilor.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Moştenirea cea bună ai luat-o după vrednicie, Sfinte Ştefan, fericite, sălăşluindu-te unde este şi Hristos, Împăratul tuturor. Căci diacon al Lui te-ai arătat, puterile semnelor şi ale minunilor săvârşindu-le, ai dăruit bolnavilor vindecare.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Stâlpul cel neplecat şi neclintit şi întărit al Bisericii s-a întins de la pământ până la cer, luminând toate marginile pământului cu lumina dreptei credinţe, marele mucenic Ştefan, propovăduitorul adevărului şi cu adevărat este zidul muceniciei.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Făcutu-Te-ai pentru cel dintâi Adam, nouă Adam din Fecioară pentru strămoaşa, Tu, Izbăvitorul şi Mântuitorul tuturor, Viaţa cea cu adevărat fără de moarte împotriva morţii. Pentru aceasta, ştiind drept Născătoare de Dumnezeu pe ceea ce Te-a născut pe Tine, după vrednicie credincioşii o fericim.

Cântarea a 5-a

Irmos: Pentru ce m-ai lepădat de la faţa Ta, Cel ce eşti Lumină neapusă şi m-a acoperit întunericul cel străin pe mine ticălosul? Ci, Te rog întoarce-mă şi la lumina poruncilor Tale îndreptează căile mele.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Mustrând cu tărie adunarea cea cu adevărat a deşertăciunii iudeilor celor fără de lege şi de ei cu împroşcare de pietre fiind acoperit, la ceruri ca un purtător de biruinţă te-ai înălţat cu duhul, Sfinte Ştefan, de Dumnezeu grăitorule.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cât de frumos, ca o dimineaţă te-ai arătat lumii, mărite mucenice Ştefan, risipind negura şi izgonind nălucirile demonilor şi vindecând patimile bolnavilor şi rănile neputinţelor sufleteşti, de Dumnezeu insuflate.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Veselindu-te, fericite, împreună cu îngerii, prin înţelegere şi prin dar înmiresmându-ne cu mirurile bunei miresme duhovniceşti, cu venirea Ta sfinţeşti cu adevărat marginile lumii, izbăvindu-ne de primejdii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Având, Preacurată, către Fiul tău îndrăznirea cea de Maică, te rugăm, nu trece cu vederea prea curată, purtarea de grija de noi cei de un neam cu tine. Căci pe tine singură te avem creştinii curăţire cu bună milostivire către Stăpânul.

Cântarea a 6-a

Irmos: Curăţeşte-mă, Mântuitorule...

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca unul care te-ai făcut de bună voie următor îngerilor, ai câştigat chip îngeresc, fericite. Cu aceia împreună bucurându-te şi petrecând, pe cei ce te laudă pe tine, miluieşte-i, fericite, cu rugăciunile tale.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Puterea graiurilor tale cele de Dumnezeu insuflate, fericite, alesule al lui Dumnezeu, ca un glas de tunet a detunat urechile celor nelegiuiţi şi a întunecat vederile lor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Învrednicitu-te-ai, Sfinte Ştefan, a vedea Slava cea părintească şi raza cea de o Fiinţă cu dânsa, care îţi vestea cununile cele luminoase ale pătimitorilor, prea cinstite, de Dumnezeu grăitorule.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fiul Cel Unul-Născut, cel Nevăzut mai înainte de veci, S-a făcut în cele mai de pe urmă Întâi-Născut, fiind văzut cu Trup din tine, Maica lui Dumnezeu, Dumnezeul mântuirii mele.

Irmosul: Curăţeşte-mă, Mântuitorule, că multe sunt fărădelegile mele şi Te rog ridică-mă din adâncul răutăţilor; căci către Tine am strigat şi mă auzi, Dumnezeul mântuirii mele.

Condac, glasul al 6-lea: Întâi tu ai fost semănat pe pământ de Cerescul Lucrător de pământ, prea lăudate. Cel dintâi tu pe pământ ţi-ai vărsat pentru Hristos sângele,

fericite. Cel dintâi tu cu cunună de biruinţă de Dânsul ai fost încununat în ceruri, începătorule al pătimitorilor, purtătorule de cunună, cel ce mai înainte decât mucenicii ai pătimit.

Cântarea a 7-a

Irmos: De pogorârea lui Dumnezeu focul s-a ruşinat în Babilon oarecând; pentru aceasta, tinerii în cuptor, cu bucurie, ca într-o grădină verde săltând, au cântat: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Curgerea sângiuirilor tale a deschis porţile cele cereşti şi pe Dătătorul de lupte, care îţi sta înainte şi-ţi întindea cununile ţi L-a arătat ţie celui ce cântai: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ucigătorii de Dumnezeu, ca nişte fiare răpind pe arătătorul de Dumnezeu, cu mâini spurcate au omorât pe cel ce se ruga fierbinte pentru ucigaşi, cântând: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Tu, cel prea legiuitul următor al Mântuitorului, după lege ai mustrat pe cei fără de lege şi i-ai arătat luptători împotriva lui Dumnezeu pe ei, de care fiind lovit cu pietre, cântai: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Născut-ai, Fecioară curată, fără de ispită de nuntă sub ani, pe Cel mai presus de ani, cu luarea trupului, pe Cuvântul cel mai înainte Neîntrupat, căruia cu un glas cântăm, grăind: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Cântarea a 8-a

Irmos: De şapte ori cuptorul...

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Tu, prea alesule Ştefan, strălucit fiind de Lumina cea mai presus de fire, ai arătat chipul feţei tale asemenea cu al îngerilor, făcând vădit din destul darul cel ascuns în sufletul tău. Pentru aceea, cântai: preoţi, binecuvântaţi, popoare, prea înălţaţi pe Hristos întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Purtătorule de cunună, Sfinte Ştefan, rănile sufletului meu şi rănile păcatelor mele şterge-le cu picăturile sângiuirilor tale; căci, la a ta apărare şi la mintea ta cea milostivă şi următoare lui Hristos scăpând, grăiesc: preoţi, binecuvântaţi, popoare, prea înălţaţi pe Hristos întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cununa darurilor cea de o numire cu tine, mărite, pe prea cinstit creştetul tău a pus-o Judecătorul cel nemitarnic, pe care cu dreaptă credinţă L-ai propovăduit Ziditor şi Dumnezeu şi Împărat al tuturor, neîncetat grăind: preoţi, binecuvântaţi, popoare, prea înălţaţi pe Hristos întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

În mâinile Ziditorului ţi-ai pus duhul tău; iar Oştile cerurilor, bucurându-se, te-au primit împreună locuitor, pe tine, cel ce mai înainte erai pe pământ asemenea cu îngerii şi acum, împreună fiind în cetele lor, neîncetat grăieşti: preoţi, binecuvântaţi, popoare, prea înălţaţi pe Hristos întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Locaş al Luminii celei neapuse te-ai făcut, Preacurată, căci ai născut pentru cei din întuneric şi din umbră Lumină care luminează marginile cu darul cunoştinţei de Dumnezeu. Acesteia neîncetat credincioşii îi cântăm: tineri, binecuvântaţi, preoţi, lăudaţi, popoare, prea înălţaţi pe Hristos întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul în toţi vecii.

Chinuitorul haldeilor a ars nebuneşte de şapte ori cuptorul, pentru cinstitorii de Dumnezeu; dar, văzându-i pe aceştia de o putere mai mare mântuiţi, Făcătorului şi Mântuitorului a strigat: tineri, binecuvântaţi-L, preoţi, lăudaţi-L, popoare, prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Spăimântatu-s-a de aceasta cerul...

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Începătura pătimirii mucenicilor, cel ce lămurit ai arătat mucenicilor cărarea cea nerătăcită şi povăţuitoare la ceruri, întâiul mucenic Ştefan, pe toţi îi cheamă duhovniceşte la dumnezeiască veselie, spre împărtăşirea luminii şi spre unirea sfinţeniei.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Împuternicindu-te cu dragostea lui Hristos şi râvnind la blândeţea şi glasul Lui, grăiai: Doamne, nu socoti ucigaşilor păcatul şi primeşte duhul meu, Bunule şi mă învredniceşte a mă desfăta în Împărăţia Ta cea dumnezeiască şi negrăită.

Stih: ***Sfinte întâiule mucenice şi arhidiacon Ştefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind frumos cu chipul îngeresc şi plin de înţelepciune şi de credinţă, ai strălucit cu razele Luminii celei dumnezeieşti şi predicând ca un râu de Dumnezeu cuvântător, ai dobândit moştenirea cea de sus, de Dumnezeu fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu cununa darurilor încununându-te şi de cetele mucenicilor fiind înconjurat şi stând înaintea lui Hristos, dătătorule de lupte, roagă-te pentru noi, cei ce curat săvârşim pomenirea ta cea cu adevărat purtătoare de lumină, mucenice şi din primejdii ne scapă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ca o părtinitoare a tuturor creştinilor, Maica lui Dumnezeu, Fecioară prea curată şi ca o milostivă, izbăveşte din primejdii şi ispite pe robii tăi cei ce se necăjesc şi se chinuiesc în durerile cele cumplite ale greşelilor şi pe cei ce sunt în dureri izbăveşte-i de durerile bătăilor.

Irmosul: Spăimântatu-s-a de aceasta cerul şi marginile pământului s-au minunat, că Dumnezeu S-a arătat oamenilor trupeşte şi pântecele tău s-a arătat mai desfătat decât cerurile. Pentru aceea, pe tine, Născătoare de Dumnezeu, începătoriile Cetelor îngereşti şi omeneşti te mărim.

Sedelna, glasul al 5-lea. **Podobie:** Pe Cuvântul Cel împreună...

Cu strălucirea Duhului strălucind şi cu înţelepciunea cea adevărată înălţat fiind, ai risipit întunecimea minţii iudeilor şi muceniceşte surpând pe vrăjmaşul în privelişte, te-ai arătat cununa mucenicilor. Iar acum roagă-te Domnului să miluiască sufletele noastre.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 5-lea. **Podobie:** Pe Cuvântul Cel împreună...

Fecioară prea curată, părtinitoarea cea fierbinte şi nebiruită, nădejdea cea adevărată şă neruşinată, zidul şi acoperământul şi limanul celor ce aleargă la tine pururea, roagă împreună cu îngerii pe Fiul tău şi Dumnezeu, să dea lumii pace, mântuire şi mare milă.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 5-lea. **Podobie:** Pe Cuvântul Cel împreună...

Ai stat înaintea divanului celui nedrept, Doamne, cel ce eşti Judecătorul Prea drept al tuturor şi cei osândiţi Te-au osândit la răstignire, pe sineşi osândindu-se mai înainte de judecată. Acestea văzându-le Mieluşeaua, cea care Te-a născut pe Tine fără de sămânţă, striga: ce este aceasta, Fiule? Cel ce vei judeca făptura pătimeşti pe nedrept. Slavă puterii Tale.

Vieţile Sfinţilor - Aducerea cinstitelor moaşte ale Sfântului întâiului mucenic şi arhidiacon Ştefan (2 august)

Cuvant Ortodox - Aducerea cinstitelor moaşte ale Sfântului întâiului mucenic şi arhidiacon Ştefan - 2 august:
https://www.youtube.com/watch?v=8ESdvJJENms

***

Sfântul arhidiacon Ştefan fiind ucis cu pietre de către evrei, cinstitul lui trup a stat neîngropat două zile şi o noapte, fiind aruncat spre mâncarea câinilor, fiarelor şi a păsărilor; însă nimic nu s-a atins de dânsul, pentru că Domnul îl păzea pe el. În a doua noapte, Gamaliel, slăvitul învăţător de lege al Ierusalimului, cel ce se pomeneşte în Faptele Apostolilor, începuse a se îndupleca spre dreapta credinţă în Hristos. El se arătase în taină prieten al Sfinţilor apostoli, şi a trimis bărbaţi cucernici ca să ia pe ascuns trupul întâiului mucenic, şi l-au dus în satul său, care după numele lui, se chema Cafargamala, adică satul lui Gamaliel.

Acel sat era departe de Ierusalim ca la douăzeci de stadii; deci, acolo i-au făcut Sfântului Ştefan cinstita îngropare, punându-l într-o peşteră, în mormântul lui cel nou. După aceea, Nicodim, boierul evreiesc care venise noaptea la Domnul Hristos, plângând deasupra mormântului Sfântului Ştefan, s-a mutat; şi tot acolo aproape de mormântul mucenicului a fost îngropat de Gamaliel.

După aceasta şi Gamaliel, primind Sfântul Botez împreună cu fiul său, Aviv şi vieţuind câtăva vreme cu bună plăcere în dreapta credinţă creştinească, s-a sfârşit.

Deci, în aceeaşi peşteră, lângă mormântul lui Ştefan şi a lui Nicodim, i-au îngropat pe amândoi. Trecând mulţi ani şi pierind chinuitorii care mult au prigonit Biserica lui Hristos, a sosit împărăţia creştinească, prin luminarea marelui Constantin; şi, făcându-se alinare Bisericii şi dreapta credinţă strălucind pretutindenea, s-au aflat prin dumnezeiască descoperire cinstitele moaşte ale Sfântului întâiului mucenic şi arhidiacon Ştefan şi, lângă dânsul, moaştele bărbaţilor celor de Dumnezeu plăcuţi, ale lui Nicodim, Gamaliel şi Aviv. Deci, le-au aflat pe ele preotul satului acela, cu numele Luchian, după o arătare ce i s-a făcut lui în acest chip:

***

În noaptea unei vineri, în ceasul al treilea, odihnindu-se el, i s-a arătat în vedenia visului un bărbat bătrân, înalt la stat, bineîncuviinţat şi cu căruntețile înfrumuseţat, având barbă lungă, îmbrăcat cu o haină albă, care era împestriţată cu picături în chipul aurului, închipuind asemănări de cruci prin sine, iar în mâna sa avea un toiag de aur, cu care îmboldind în coaste pe preot, l-a strigat de trei ori, chemându-l pe nume: "Luchiane, Luchiane, Luchiane", şi a început a grăi: *"Mergi în peştera Ierusalimului şi întreabă pe Sfântul Ioan arhiepiscopul, până când vom sta închişi şi nu ne deschide nouă? Căci în vremea arhieriei lui ni se cade nouă să fim arătaţi! Deci, deschide mormântul nostru, nezăbovind, unde, din nebăgare de seamă, zac moaştele noastre; pe de o parte, umplându-se de ploi, iar pe de alta, fiind călcate de picioarele celor necredincioşi! Deci, nu mă îngrijesc atâta de mine, pe cât de acei sfinţi vrednici de mare cinste, care zac împreună cu mine. Deschide-le pe acelea, ca să deschidă Dumnezeu lumii uşile milostivirii Sale, fiindcă este cuprinsă de multe primejdii!"*

Preotul Luchian, înspăimântându-se, a întrebat pe bărbatul ce i se arătase lui, zicându-i: "Cine eşti tu şi cine sunt cei ce zici că sunt cu tine?"

Iar acela a răspuns: *"Eu sunt Gamaliel, învăţătorul lui Pavel, apostolul lui Hristos, şi Ştefan arhidiaconul se odihneşte împreună cu mine, cel ucis cu pietre de evrei şi de arhiereii Ierusalimului, pentru credinţa lui în Hristos. El fiind aruncat spre mâncarea câinilor, a fiarelor şi a păsărilor, l-am luat noaptea şi, aducându-l în acest sat al meu, l-am pus în peştera mea în mormântul gătit mie, vrând să am parte cu dânsul întru învierea şi în darul lui Dumnezeu.*

În alt mormânt, în aceeaşi peşteră, este pus Nicodim, cel ce de Domnul Hristos singur s-a învăţat sfânta credinţă şi a primit Sfântul Botez - după înălţarea Domnului -, de la apostoli. De al cărui botez şi de credinţa sa cea întru Hristos aflând evreii, s-au umplut de mânie şi voiau să-l ucidă pe dânsul, ca şi pe Ştefan, însă n-au făcut aceasta pentru cinstea mea, fiindcă îmi era rudenie; ci au luat de

la dânsul dregătoria, iar averea lui au adăugat-o la averile bisericeşti. Deci, blestemându-l, l-au izgonit din cetate cu multe ocări şi cu necinste, iar eu l-am primit pe dânsul în satul meu şi l-am hrănit până la sfârşitul lui.

Murind el, l-am îngropat aproape de moaştele întâiului mucenic Ştefan. Acolo am îngropat în al treilea mormânt şi pe Aviv, prea iubitul meu fiu care, împreună cu mine, a primit sfântul Botez de la apostolii lui Hristos, când era în vârstă de douăzeci de ani. El murind înainte de mine, l-am îngropat în mormântul al treilea săpat în peretele peşterii, cu care împreună am pus să fie aşezat şi trupul meu când voi fi murit".

Preotul iarăşi l-a întrebat, zicându-i: "Unde vă vom căuta pe voi?"

Gamaliel a răspuns: *"Caută-ne înaintea satului spre partea de miazăzi, la ţarina care se numeşte de la Gravi, adică ţarina bărbaţilor lui Dumnezeu".*

Zicând aceasta, s-a făcut nevăzut, iar preotul, deşteptându-se, a lăudat pe Dumnezeu şi s-a rugat, zicând: "Doamne, Iisuse Hristoase, de este de la Tine arătarea aceasta, iar nu o înşelăciune, porunceşte, ca şi a doua oară şi a treia oară să mi se facă aceeaşi arătare!"

Luchian a început a posti cu mâncare uscată până la altă vineri, petrecând în rugăciune şi nespunând cuiva de vedenia aceea.

În noaptea celeilalte vineri, în ceasul al treilea, Gamaliel iarăşi s-a arătat lui Luchian preotul în acelaşi chip ca întâia oară, şi i-a zis: *"Pentru ce n-ai luat seamă ca să mergi şi să spui Sfântului Ioan arhiepiscopul, precum ţi-am zis?"*

Preotul i-a răspuns: "Iartă-mă, Domnul meu, că m-am temut să merg îndată după cea dintâi vedenie şi să-i spun, ca să nu mă aflu mincinos; ci m-am rugat Domnului să te trimită a doua oară şi a treia oară la mine, ca să mă pot încre-dinţa despre acest adevăr".

Iar el, făcându-i cu mâna, i-a zis: *"Pace ţie, preote, odihneşte-te!"*

Şi se vedea că şi cum ieşea văpăi din ochii preotului.

Apoi iarăşi, întorcându-se către dânsul, i-a zis: *"Luchiane, de vreme ce te gândeşti cum vei afla şi vei cunoaşte moaştele fiecăruia din noi, caută, vezi şi cunoaşte cele ce se vor arăta ţie!"*

Zicând aceasta, cel ce se arătase a adus preotului patru coşniţe: trei de aur, iar a patra de argint. Drept aceea, una dintre acele coşniţe de aur era plină de flori roşii, a doua şi a treia din cele de aur erau pline de flori albe, iar a patra coşniţă, cea de argint, era plină de şofran galben bine mirositor. Coşniţa cea dintâi de aur, cu florile cele roşii, a pus-o de-a dreapta preotului, spre răsărit, pe cea de-a doua, cu florile cele albe, a pus-o în partea dinspre miazăzi, iar pe a treia şi pe a patra, le-a pus împreună în partea dinspre apus, în dreptul celei dintâi ce era spre răsărit.

Preotul a întrebat pe cel ce-i arăta lui acelea, zicându-i: "Ce sunt acestea, domnul meu?"

El i-a răspuns: *"Acestea sunt mormintele noastre, în care ne odihnim noi. Coşniţa cea de aur cu flori roşii dinspre răsărit este mormântul Sfântului Ştefan, care s-a roşit cu sângele mucenicesc pentru Hristos. Cealaltă coşniţă de aur, cu florile cele albe, care stă spre miazăzi, este mormântul Sfântului Nicodim. A treia coşniţă, asemenea cu flori albe, care stă spre apus, este mormântul meu. Iar a patra coşniţă, cea de argint, cu şofranul cel bine mirositor, care stă împreună cu a mea, este mormântul fiului meu, Aviv, care a fost curat din pântecele maicii sale, cu trupul şi cu sufletul, şi s-a sfârşit în feciorie fără de prihană".*

Gamaliel, zicând acestea, s-a făcut nevăzut împreună cu coşniţele. Preotul, după acea vedenie, a mulţumit lui Dumnezeu şi se silea la rugăciune şi la postire până în vinerea a treia, aşteptând ca şi a treia oară să se învrednicească de acea arătare.

În noaptea vinerii a treia, Gamaliel, acelaşi bărbat cinstit şi cu sfânta podoabă, a stat înaintea preotului în vedenie, zicându-i cu îngrozire: *"Pentru ce nu ai luat seamă până acum, adică să mergi la arhiepiscop şi să-i vesteşti lui cele arătate şi cele zise ţie? Oare nu vezi câtă secetă şi mâhnire este în cele de sub cer? Dar tu nu te îngrijeşti! Oare nu sunt în pustietăţi bărbaţi sfinţi mai buni şi mai vrednici de această descoperire decât tine? Iar noi, trecându-i pe aceia, am voit să fim arătaţi prin tine; deci, sculându-te, mergi şi spune arhiepiscopului ca să deschidă locul în care ne odihnim şi să facă o rugăciune, ca Domnul, cu ru-găciunile noastre, să fie milostiv spre poporul Său".*

Deci, sculându-se preotul şi mulţumind Domnului, a mers cu sârguinţă la Ierusalim şi i-a spus sfântului arhiepiscop Ioan acea vedenie de trei ori.

Arhiepiscopul, plângând de bucurie a zis: "Binecuvântat este Dumnezeu, iubitorul de oameni, care voieşte să ne arate nouă mila Sa, prin descoperirea sfinţilor Săi, pe care, de ne vom învrednici a-i afla, apoi mi se cade mie să aduc aici în cetate moa-

ştele Sfântului întâiului mucenic şi arhidiacon Ştefan, care s-a nevoit împotriva iudeilor şi a văzut cerurile deschise şi pe Hristos stând în slavă Sa. Iar tu, fiule - a zis către preot -, du-te la ţarina aceea, caută locul unde zac sfinţii, sapă până dai de mormintele lor, şi vesteşte-mă când îi vei găsi pe ei!"

Preotul, întorcându-se de la cetate în satul său, a chemat nişte bărbaţi cucernici, şi a mers cu dânşii la ţarina ce se numea "de la Gavri".

În mijlocul acelei ţarine era o movilă. Deci, socotind că acolo se odihnesc moaştele sfinţilor, a voit să sape, dar mai întâi a făcut rugăciune de toată noaptea pe acea movilă.

Într-acea noapte s-a arătat Sfântul Gamaliel unui monah ce locuia acolo pe aproape, cu numele Nughetie, zicându-i: *"Du-te şi spune preotului Luchian să nu se ostenească săpând acea movilă, căci noi nu zăcem acolo, ci să ne caute lingă valea din partea dinspre miazăzi, că acolo suntem îngropaţi. Sub acea movilă ne-a pus când ne aducea la îngropare şi se făcea acolo deasupra noa-stră plângere, după obiceiul cel vechi. De aceea s-a făcut acea movilă, întru mărturia plânsului ce s-a făcut pentru noi. "*

Deci, monahul acela, sculându-se, s-a dus şi a găsit pe preotul Luchian cu mulţi oameni, săpând la acea movilă şi i-a spus lui ceea ce a văzut şi a auzit. Atunci preotul a prea mărit pe Dumnezeu, că a arătat şi pe un alt martor al descoperirii.

Mergând spre vale, au găsit lângă ea o piatră, pe care era scris cu slove evreieşti "Heliil", care se tâlcuieşte "Robii lui Dumnezeu". Deci, săpând piatra aceea şi luând-o de acolo, au găsit o intrare strâmtă în peşteră. Intrând în ea cu lumânare, au văzut în pereţi săpate mormintele şi într-însele moaştele sfinţilor.

Intrarea în peşteră era dinspre miazăzi şi în dreaptă spre răsărit era mormântul Sfântului arhidiacon Ştefan; în dreptul intrării dinspre miazănoapte era mormântul Sfântului Nicodim, iar în partea dinspre apus, în dreptul Sfântului Ştefan, se odihnea Sfântul Gamaliel cu fiul său, precum mai înainte se făcuse arătare preotului în vedenie prin coşniţe.

Atunci îndată preotul a spus lui Ioan, arhiepiscopul Ierusalimului, despre aflarea sfinţilor.

Arhiepiscopul luând pe cei doi episcopi care se întâmplaseră acolo, pe Elefterie al Sevastiei şi pe un alt Elefterie al Ierihonului, a mers cu sârguinţă la locul acela unde erau moaştele sfinţilor şi, săpând intrarea peşterii largă, au intrat înăuntru.

Dar când au deschis mormântul Sfântului întâiului mucenic şi arhidiacon Ştefan, îndată s-a cutremurat pământul şi s-a auzit de cei vrednici glasul îngerilor care cântau: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace... Şi atât de bună mireasmă mirositoare a ieşit din moaştele sfântului, încât nimeni din oameni nu a mirosit cândva mai înainte. Tuturor li se părea că stau ca în Rai, umplându-se văzduhul de acea bună mireasmă, încât până la zece stadii se simţea mirosul acela. Împreună cu arhiepiscopul venise de la Ierusalim şi din satele de prim-prejur mult popor, între care erau şi mulţi cuprinşi de felurite boli; unii orbi, alţii şchiopi, alţii pătimeau cu neputinţe dinlăuntru, alţii erau munciţi de diavoli, iar alţii pătimeau diferite boli. Deci, în acel ceas toţi au primit tămăduiri, iar numărul celor care se tămăduiseră era şaptezeci şi trei. Luând moaştele acestor patru sfinţi, le-au scos cu cântări de psalmi pe movilă, iar poporul le săruta cu cucernicie.

După aceasta, arhiepiscopul a zidit degrabă pe locul acela o biserică în numele sfinţilor celor aflaţi, şi a pus într-însa pe Nicodim, pe Gamaliel şi pe Aviv, iar moaştele Sfântului arhidiacon Ştefan le-au dus cu cinste în Ierusalim şi le-au pus în biserica din Sfântul Sion.

În aceeaşi vreme, un oarecare bărbat din suita împărătească, cu numele Alexandru, împreună cu femeia sa, Iuliana, au plecat de la Constantinopol la Ierusalim spre închinarea la Sfintele Locuri. Văzând ei minunile Sfântului întâiului mucenic Ştefan, au zidit în cetate o biserică de piatră în numele lui şi au rugat foarte mult pe arhiereu să mute moaştele Sfântului Ştefan în biserica cea nou zidită.

Arhiereul, fiind silit de rugămintea cea cu dinadinsul a femeii, a făcut ceea ce cerea. Dar, după câtva timp, Alexandru s-a îmbolnăvit de moarte în Ierusalim şi a poruncit femeii sale cu jurământ, să-i facă o raclă asemenea cu racla întâiului mucenic şi în ea să-l pună pe el lângă moaştele Sfântului Ştefan. Aceasta poruncindu-i, a murit.

Femeia, făcând după porunca bărbatului său o raclă asemenea cu racla sfântului, a pus în ea cu slăvită îngropare trupul bărbatului ei lângă racla sfântului. Ea a stat în Ierusalim lângă biserica aceea, nevrând să se despartă de bărbatul său, măcar că el murise, deoarece credea că el este viu întru Domnul.

Dar, de vreme ce Iuliana, soţia lui Alexandru, era tânără, frumoasă şi bogată, mulţi din cei de neam bun o sileau să o ia în a doua nuntă; însă ea, fiind înţeleaptă, nicidecum nu voia să se însoţească după alt bărbat, păzind neschimbată credinţa însoţirii cu bărbatul cel dintâi, cu care aştepta să aibă parte la înviere în rânduiala drepţilor.

Însă, când un oarecare din puternicii stăpânitori o supăra pe ea foarte mult, vrând să o ia de soţie, dânsa, ca să scape de el, s-a gândit să ia trupul bărbatului său şi să se întoarcă la Constantinopol în patria sa, mai cu seamă că trecuseră opt ani de la moartea lui.

Deci, a rugat pe arhiepiscopul Ierusalimului să n-o oprească să ia trupul bărbatului său, dar el n-a voit. Atunci ea a scris degrabă o scrisoare tatălui său, care trăia în Constantinopol, rugându-l să mijlocească pe lângă împăratul Constantin cel mare, care împărăţea pe atunci, ca să poată fără de oprire să ia din Ierusalim trupul bărbatului său şi să vină la Constantinopol. Astfel că nu după lungă vreme a venit poruncă de la împărat, după cum o cerea ea şi a arătat-o arhiepiscopului.

Arhiepiscopul, văzând scrisoarea împărătească, nimic nu mai putea să răspundă împotrivă şi o binecuvânta să fie după dorinţa ei.

Atunci Iuliana, cu binecuvântare descoperind pământul în care erau amândouă raclele, a Sfântului mucenic Ştefan şi a bărbatului ei, Alexandru, a luat din greşeală racla cu moaştele sfântului, în loc de aceea a bărbatului, voind Dumnezeu aşa, şi întâiul mucenic astfel dorind. Deci, punând-o în carul tras de catâri, a plecat în cale.

Când a pornit din Ierusalim era seară şi în aceeaşi noapte, deasupra moaştelor pe care le duceau, s-a auzit din văzduh glasul îngerilor care cântau doxologia şi o bună mireasmă ieşea din raclă ca din nişte mir mult vărsat şi se auzeau de de-parte şi glasuri diavoleşti, strigând: "Amar nouă, că Ştefan trece şi ne bate pe noi!"

Slugile Iulianei, auzind unele ca acestea, s-au cutremurat şi au zis către dânsa: "Ce este aceasta, doamnă, că se aud felurite glasuri, care spun de numele lui Ştefan? Oare nu cumva ducem noi racla întâiului mucenic în loc de aceea a domnului nostru Alexandru?"

Iar ea, lăcrimând, cu bucurie a zis: "Tăceţi, fiilor, că aşa este, precum a voit Dumnezeu şi precum a dorit sfântul, robul Său".

Ajungând la Ascalon, cetate lângă mare, au aflat o corabie mergând spre Constantinopol. Dând plată cârmaciului, au stat în corabie cu moaştele sfântului, şi astfel au pornit în cale. Dar când erau ei în mijlocul mării, s-a ridicat o furtună mare, încât şi corabia se acoperea cu valuri, iar cei din corabie se temeau de învăluirea cea cumplită.

Dar iată că li s-au arătat lor în vederea ochilor Sfântul întâiul mucenic Ştefan, şi le-a zis: "Eu sunt cu voi, nu vă temeţi!" Aceasta zicând-o, s-a făcut nevăzut.

Deci, îndată marea s-a schimbat într-o alinare, şi au mers de acolo fără de primejdie, iar noaptea se arăta lumină deasupra moaştelor sfântului şi multă bună mireasmă ieşea din sicriu şi cântări îngereşti se auzeau în văzduh.

Sosind la Calcedon, au rămas acolo cinci zile şi au făcut înştiinţare cetăţenilor despre moaştele Sfântului Ştefan. Deci, mulţi veneau la corabie, unde aduceau pe neputincioşii lor, şi toţi câţi erau bolnavi au câştigat tămăduire prin vederea întâiului mucenic; iar diavolii s-au izgonit din oameni şi, fugind, strigau: "Ştefan cel ucis de evrei cu pietre a venit şi ne munceşte pe noi cumplit şi de pretutindeni ne izgoneşte şi de pe pământ şi de pe mare".

După aceasta, corabia, plecând de la Calcedon şi mergând cu bine, a ajuns la Constantinopol. Dreptcredincioasa femeie Iuliana, s-a dus la tatăl său şi a spus amănunţit toate despre moaştele Sfântului arhidiacon Ştefan. Atunci, tatăl său împreună cu dânsa, s-au dus şi au spus împăratului şi patriarhului acestea şi s-au umplut de mare bucurie.

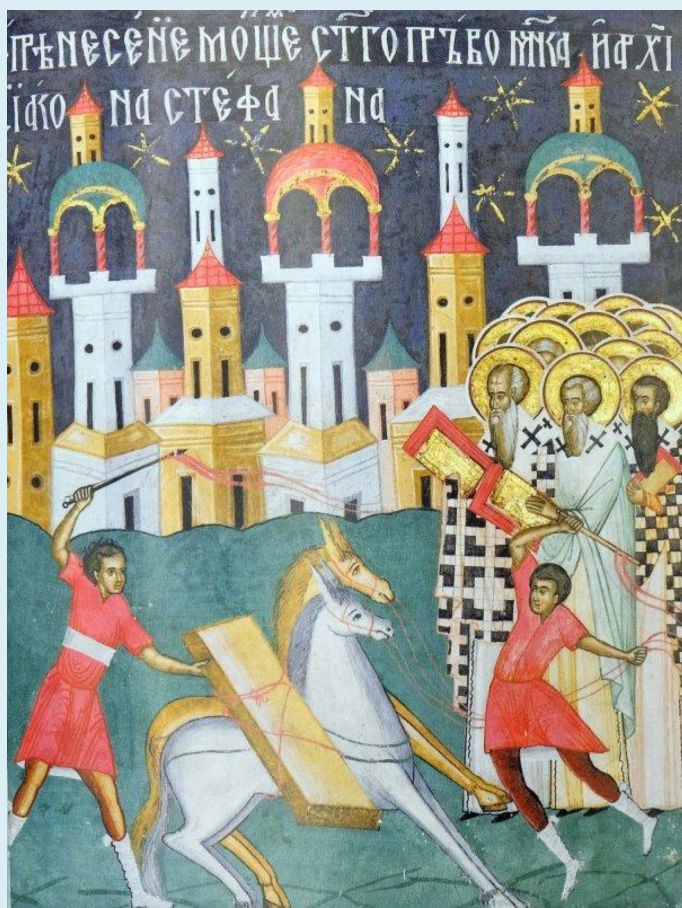
Deci, patriarhul, clerul şi tot poporul au mers la malul mării, întru întâmpinarea moaştelor întâiului mucenic şi arhidiacon Ştefan, şi, scoţând din corabie racla cu moaştele sfântului, au pus-o în carul împărătesc şi au petrecut-o cu cinste şi cu cântări de psalmi. Apoi au dus carul în palatele împărăteşti, pentru că aşa poruncise împăratul.

Multele minuni ce s-au făcut în acea vreme de la sfintele moaşte, nu este cu putinţă a le spune. Toţi, câţi erau cuprinşi de orice neputinţe şi de boli, primeau tămăduiri.

Petrecându-le ei cu acest fel de cinste, au ajuns la locul care se numea "Băile lui Constantin". Acolo, catârii, care trăgeau carul împărătesc în care erau moaştele, au stat, iar slugile îi băteau, silindu-i să meargă, dar ei nu puteau să mişte paşii din loc nicidecum.

Atunci un catâr, prin dumnezeiasca poruncă, luând glas omenesc, a grăit astfel: "Pentru ce ne bateţi în zadar, că în acest loc a voit întâiul Sfânt mucenic Ştefan să i se pună moaştele?"

Toţi, auzind un glas ca acesta, s-au mirat foarte mult şi s-au înspăimântat; deci, au prea mărit pe Dumnezeu cu glasuri de cântări.

Împăratul a poruncit ca îndată să se zidească o biserică de piatră în acel loc; deci, în scurtă vreme s-a zidit o biserică foarte frumoasă în numele întâiului mucenic şi arhidiacon Ştefan şi a pus în ea cinstitele lui moaşte întru slava şi lauda Domnului Dumnezeu şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Cel slăvit împreună cu Tatăl şi Sfântul Duh, căruia şi de la noi păcătoşii să-I fie cinste şi slavă, închinăciune şi mulţumire, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.